

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԷՍԷՖ ԻՏԵՃԵՔ ՊԻՐ ՀԱԼ

Իտիսթիտան քերականությունն էն ա- թիք պիր քերականին տախի Բուժ քի- րական օլտուղու, վէ պիրքիմ քերական Ի- րէ գարտաշ պուլունտուղու, վէ պի- ղիմ քերականին, մէղքիւր քերականէ հէր վազըթ հիւրմէթ ու րիպէթ իյլէտի- կի, վէ ասլա չէյմի ատապէթ իլէ պուգ- մատըղը մալիւմ տիւր:

Մուղալիւր օլարագ, էսկի վազըթ- լարտան պէրու, Բուժ սօֆուլարը թա- րաֆընտան, ասլիմա պիրքիմ քերականէ հիւրմէթ սիլիւր օլունմագ տա օլտուգ- տան պաշգա, քիմպիլիւր գանդի ին- սաֆալար, պիր թագըմտա եալան- լար իճատ իտէրէք, քերականի վէ միլլէթ իմիլի Բուժ միլլէթ ինէ ֆէնա վէ տիւլէն կէօթէրմիլլէր, վէ եագըն վազըթլարա գատար, նիլէ թէրպիլէ- սի աջ օլան Բուժար իսանլարընտա, թահգիրամիլլ լուղէթլէր կէղմէքտէ Ի- տի:

Հալ պու քի համա օլտուն, մէտէ- նիլլէթտէ, հէր միլլէթ զիեւտէ իլէ- րուլէմէքտէ օլտուղունտան, եալաշ եալաշ մէղքիւր հագարէթլէր օրթա- տան գալգտըլարտան պաշգա, միլլէ- թէյն պէյնիտէ, մուհապպէթ էսէր- լէրի, վէ էնվայի մէտէնիլլէթ ալէտ- մէթլէր կէօրիւմէյն պաշլամըլ իտի:

Պունտանտա գաթիւնաղար, կէրէք թաշլարտա միտրապօլիտ վէ առաջ- նորդ էֆէնտիլէր, վէ կէրէք պուրտա- րաթիւր էֆէնտիլէր, պիրպիրլէրինէ վիլլիթ միլլէթտէ, պիր պիրլին իհ- թիրտաթլէր ֆայիգա իլէ գապուլ իլ- լէմէքտէ, վէ պիր պիրի քերականէրինէ կիտէրէք տուալէր օգուճագ տա օլ- տուգլարընտան, միլլէթէյն էհալիսի տախի պուլարը կէօրմէքտէ, իլիթ- մէքտէ, վէ դագէթլարտա օգուճագ- տա օլտուգլարընտան, տահա զիեւ- տէ մէմուլուն օլմագտա, վէ հիւսնի թէ- վէճճիւհիւ արթըրմագտա իտիլէր:

Շունու տախի ունուլմաեղ սէօյ- լէմէյն քի, միլլէթէյն դագէթլարը, պու մուհապպէթի վէ հիւսնի հիւրմէ- թի կէօրէրէք, տալիմա իզհարը մէսէր- լէթ իթմէքտէ, տահա զիեւտէ նա- սիհաթ վիրմէքտէ, վէ մէտհ ու սէնա իլլէմէքտէ իտիլէր:

Լաքին, էսէթ իտէրէք սէօյլէրիլ քի:

Բուժ միլլէթի բաթրիլիսանէսի թարա- ֆընտան, հէր նասըլ իսէ սօֆու վէ թէսասիւպ վազըթլարընտան գալմա օլան պիր գաշ նալաեղդ առէթ վէ մու- ամէլէ, մէսէլա տօղրուտան տօղրու- Բուժ քերականին միւրաճաթ իտէնի եէնիտէն վաթիլիլ իթմէք, վէ էրմէնի քերականէ իթէն նիքեհալանմըլ օ- լանա պիր տէֆա տահա նիքեհալ ալ- թընա վազ իտէրէք, պիր եէնի գարը վէ եալստ օգոճա վիրմէք տտէթլէրի մէն վէ տէֆ իտիլմէտիքտէն պաշգա, պազը ճիհէթլէրլէ տահա զիեւտէ թագ-վիլլէթ վիրիլմէսի, մա թէաճճիւպ վէ թէէսասիլի աղիմ կէօրիւմէքտէ պուլունմուլ օլտուղունտան, պու քի- լիսէմիլլէ վէ միլլէթ իմիլլէ պիր հագա- րէթի աղիմէ սաեղլան չէյն հագգըլա, արթըգ պու սէնէ, պիր գաշ վազալար իւղէրինէ, բաթրիլիսանէմիլլէ տիգ- գաթլէր տալէթ իլլէտիլինտէն, էօլլէ եալընը սուրէթի զահիլէտէ օլարագ, վէ Ալահը եալստ քերականի վէ իթի միլլէթի ալտաթարագ, գարըլըլը սալթի վիլլէթլար վիրիլմէքտէն իսէ, մէղքիւր եագընըգ վէ իլիլլաթլէր գաթ իտիլմէսի, վէ տտէթտէն օլտու- ղու իւղէն, արթըգ ինուհը միւնասէ- պէթլիլլէ Բուժ միլլէթի բաթրիլի է- ֆէնտի հագըլէթլէրինէ կիտիլէրէք, իսմի թէպիրի իճատ իտիլմէսի ճա- լիլ կէօրիւմէլլէ տիւր:

Բուժ միլլէթինն էֆքեարը միւնէվ- վէրէ սահիլի օլանլարընն, պու պապ- տէ նէ եօլտա մուհաքէմէ իտիլ, վէ բաթրիլիսանէլէրինն տախի պունա գարըլըգ նէ տէյէճէքլէրինն կէրլի պիրմէյլ, լաքին, հիլ չիւրհէմիլլէ եօգ- տուր քի, քեալիլ վէ տիրալէթի զաթ- լար, պիլլէ քէմալ մէրթէպէ հագգ- վիրէրէք, պիլլէ հէմէսէֆ օլաճագլար տըր:

Պու ալէմտէ հէր չէյ գարըլըլըլը տըր, սէվ սէնի սէվլէնի, տէմիլլէր, է- կէր սահիլէն Բուժ քերականի պիլի իթ- լիսթիեանլըլըն խարիճիտէ տիր տէ- յի թանըմագտա իսէ, պունտա իհթի- րագ ճալիլ տէյիլ տիր, տըլգտան ա- չիլա իլան իթմէլի վէ սէօյլլէմէլի տիր քի, պիլլէ սէնա կէօրէ մուամէլէ ի- տէլիլ:

Պիր թարաֆտան պիլի իտիլիսան տէյի թանըմագ, վէ տիլէր թարաֆ- տան տախի, իտիսթիտան տէյի տիր

կիպի եէնիտէն ֆըլըրա սօգուպտա վաթիլիլ իթմէք, վէ գարըլըլ օլան ա- տաճա եէնիտէն գարը, վէ օգոճա օ- լան գարըրա տալի եէնիտէն օգոճա վիրմէք, հէմ իտիսթիեանլըլա հագա- րէթ տիր, հէմ մէտէնիլլէթէ գարըլ տըր, հէմ ճէմիլլէթի պէյնիլլէնէ վէնա իպրէթ վիրմէք տիր, վէ հէմտէ միլլէթէյն պէյնիտէ տալիմա պիր դարագ, տալմէթ վէ ֆէսա տթօհու- մու էքմէք օլտուգտան պաշգա, իթ- սիլլ սալըլ պիր գաշ ուղղուրտուղու գագանմագ նիլլէթլիլ, թէքմիլ պիր միլլէթին տաթլուղունու լալլ իթմէք տիր:

Գործասէր ընկերութեան թարա- ֆընտան բաթրիլիսանէլլէ թագաթիմ ի- տիլիլ օլան չու աթիլիսէթի լալիհանըն դագէթլարագ տէրճի թալէպ իտիլ- միլլ տիր:

Ամենապատիւ Ս. Բագան Պատրիարք Հայր, Նոխադահ Աղգ. վարչութեան, 1870 տարւոյն սկիզբներն հաստատ- եալ Գործասէր անուն ընկերութեան անդամակից գտնուած լինելով ստու- րագրեալքս նոյն ընկերութեան բաթ- նետոմսերէն մէկ մէկ հատ գնած և տասնական Օսմ. լիրա վճարած էինք: Ընկերութեան իւր նպատակին ծառա- յելու գիտամբա ձեռնարկած էր տը- պարան մը գնելու և թերթ մը հրա- տարակելու և զանազան գրքեր տը- պարելու, սակայն ընկերութեան սկզբնաւորութենէն տալի ու կէս ետք լուր տրուեցաւ մեզ թէ ընկերութեան բովանդակ գրամագլուխը՝ որ էր 500 Օսմ. ոսկւոյ չափ գումար մը արդէն վնասուած է, և թէ գտնուած ու է եպարանք վաճառելով իսկ կարելի չէ պարտքերը գոցել, սոյն միջոցին ընկե- րութեան արդեամբ հրատարակեալ թերթը կը դադարի և տպարանը կը գոցուի:

Իրաց այս վիճակին մէջ Գործասի- րաց անդամքս յաճախ ընդհանուր ժո- ղովի հրաւիրուեցանք, և գործոց չը- վոթալի ու վտանգաւոր վիճակը տես- նելով ջանադինք հասկնալու գէթ թէ ինչ պատճառաւ արդեօք մեր ընկե- րութեան այսպէս վնասուելով կործան- ման գունն հասած էր, ուստի հաշիւ- ներն ուզեցինք, տետրակները չըներ- կայացուեցան մեզ, և միայն հազիւ

թէ կրցանք հաշուոց քննիչ մասնաժո- ղով մ'ընտրել՝ վասն զի ընկերութեա- նքս հիմնադիրներէն Ա. Ա. էֆէնտի Սուրենեան կամուստանէր գտնուելը՝ զՅարութիւն էֆէն, Չէնճիրճեան (որ նոյնպէս հիմնադիր անդամ էր), Ա. Ա. էֆ. Սուրենեան գրով կը ծանուցանէր թէ աւր որ ալ ըլլայ պատրաստ է ցուցնելու որ Տեսուչ էֆէնտին իւր ըն- կերական գործառնութեանց և հաշ- ւոց մէջ ընկերութեան չարաչար վնաս- ներ հասուցած է:

Գործասէր ընկերութեան Ընդհ. ժո- ղովն այս մասնաժողովն ընտրելէն ետք ուզելով նաև հասկնալ թէ ընկերու- թիւնն արդեօք ո՞րքան գոյք ունէր ի պատրաստի, թէ ինչ կարծէին անոնք օրուան հրապարակին գնով, թէ ո՞ր- քան առնելիք և ո՞րքան պարտք կա- յին. այս նպատակաւ ալ յանձնաժո- ղով մը կազմեց, այն պայմանաւ որ մինչեւ մէկ ամիս թէ հաշուոց և աժ. բաստանութեանց քննիչ և թէ պար- տուց և գոյից յանձնաժողովներէն ի- ուրի տեղեկութիւններ ստանալով, վերջնական տնօրէնութիւններն ընէ, սակայն անտի և այսր որ չորս ամսոյ միջոց է, ոչ միայն ընկերութիւնը վե- րստին Ընդհ. ժողովոյ հրաւիրուած չէ, ալ նաև հաւաստեալ կը տեղե- կանամք որ տպարանը գրքերն ու բո- վանդակ պատրաստի գոյքը վաճառ- ուած այս ու այն անձանց ձեռքն են անցեր, և հետզհետէ ալ ընկերութեան թէ Պոլիս և թէ ի գաւառս ունեցած առնելիքներն ալ և ալ անձանց ձե- ոք կը հաւաքուին և թէ ընկերու- թիւնը բոլորովն լուծուած է:

Ուստի Ս. Բագան Հայր Գործասէր ընկերութեան ստորագրեալ անդամքս նկատելով որ քանի մ'անձինք այս ըն- կերութեան գլուխը կենալով զմեզ խա- բած և մեր ոսկիներն մեզմէ առած և մեր հաւատարմութիւնը չորաչար գոր- ծածելով և զմեզ անմիտներու կարգ- դնելով, աղքին և օտարաց առջև թէ զմեզ և թէ Հայ ազգութիւնը նշաւա- կել յանդգնած են, նկատելով որ այս քանի մ'անձինք զմեզ տղու նման խաղ- ցնել ժպրհելով վերստին և վերստին ի ժողով կը հրաւիրեն զմեզ հաշիւ տա- լու թէնութեամբ և վաւերեղան թըղ- թի կտոր մ'իսկ չեն ցուցներ, նկատե- լով վերջապէս թէ մենք մարդկային

ԼՕՆՏՐՍՆԸՆ ՍԷՖԻԼԵՐԻ

ՅԱՍԼԸ ԷՎԼԷԼ

Գ.

ՊՕԳՈՒՃՈՒԼՍՐ

(Մանղումէնին 2071 ինճի նիւսիսինտէն պազըլլէ)

- Պու կիճէ պիլլիմ ուսթա կէլլի մի:
— Կէօրմիլլէ հէնուլ:
— Չիլլ պիր չէյ սէօյլլէ միլլէ մի տիր:
— Խալլ:
— Կէլիլիլիտէ, հէր նէ քի վուղու պու- րուր իսէ խալլիլ վիրիլիլիլիլ:
— Կէք ալա:
— Տիւլթ տիր քի եարըն:
— Էվլիթ, էֆէնտիլ, եարըն:
— Վէ գօլիլիլ պու լաղըրտըլարը սէօյ լէտըրտի սոնրա, ալթթիլլէ, պիրա թի- հալմիլլէ քէնտուլլէ պիլլէմէքտէ օլան ար- գատաշլարը եանընտ կիտիլ:
— Էյ, էֆէնտիլէր, տիր չալիուղ սու- րէթտէ սէօյլլէյնէք, նասըլ պուլունտուղ պաղալմի պու ճէմիլլէթի, կէօրմէյն չա- Էան պիր չէյ տէյիլլէ մի տիր:
— Վալա, իլէ կէօրիւլտէ, կէլլիլլէ

էյլլէնէլի տիր, լաքին, պու ճիւլլէ իլէ տախի, տէր լորտ վաթիլիլ, պաղա պիր չէյ օլմաեղ, իլլա, առէթա պիր մէյլա- նէ տիր, ֆաղաթիլ, չու ֆաղա վար տըր քի պուրտա պիրագ զիեւտէն կիւրիլիլիլ վար տըր, վէ պիրագ տա զիեւտէ ֆաղըր հալտէ տիր, հէր նէ հալ իսէ, վաղա կէօրիւլտէ, լաքին, գահմէլ չէրիլ տէ կէլ- տիլիլիլիլ տէյլլէք գատար պիր չէյ կէօ- րմէլլէ տիր:

— Տիւլթ տիր քի, տահա զիեւտէ առա- մըն մէրաղընը թահիլիլ իտիլլէ չէյլլէր կէօր- մէք արդուսինտէսինիլ, էօյլլէ տէյիլլէ մի, տիր գօլիլլէ կիւրիլլէ:

— Շիւրհէլիլ, հէր նէ գատար պէնճէ պէն նըլըլի մէրթիլլէ տէ պիլլէ ինանմագ- տա տէյիլլէ իսէմտէ, հիլ տէյիլլէ իսէ պո- ղուճալար ալէյիլլէ տէ սէօյլլէմէքտէ օլան տէյիլլէմիլլէ հալլէրտէն պիր չէյ կէօրմէ- լի խալլէ:

— Պէնտէնիլ գաթիլլէ սիլլին արդուճու- ղուն ֆիլհիլլէ տէյիլլէ, էֆէնտիլ, վէ ինալ- լալ չիւտի օարդուճուղու տախի եէրինէ վարտըրըլլէ:

— Աճալա:
— Վիլ կիլիլիլ արդամտա:
— Պիլլէ տալունտան, ճամըլ պիր գալու իլէ ալըլըլլէ օլան, վէ մէղքիւր գալու- նուն ճամըլըր գըրըլլըր պալաւտան պիր

րէրտէ լէլ գալանմըլ պուլունտան տիլիլ պիր մահլլէ կէլլէր:

— Մահլլէ մէղպուր տախի աղըլըլլէ օ- լուլ, վէ օլաւտա քիմէլլէր եօգ իտի:

— Պուրտա քիմէլլէր եօգ մու տուր, տէր պարտէ:

— Նիլ չիւտի պիր չօգ գալապաղըլլէ տա պուրտա տօլունտու կէօրիւլիլիլիլ- լաքին, սիլլէ պիր չէյ սէօյլլէյնիլլէ մի, պիլլի պուրտա կէօրմէլլէրինտէ թէյլլէ վար տըր, նասըլ քի չօգա վարմալ սիլլ տէ տնլարըլլըլ, իտիլ, կէլլիլլէ չու տիրէյն արդաւընտա տուրալմտա, վուղու պու- լաճալ հալլէլիլ տիլլէլլէ խալլէլլէ:

Միլլուլար, գօլիլլէլլէ սէօյլլէ տիլիլ եէ- րէ սիրէլլէլլէր սիրէլլէլլէլլէ, պիր տէ օն օն լէր քիլլիլլէ, քիմիլլէլլէ լիլլէլլէ մալալա վէ քիմիլլէլլէ լիլլէլլէ տալիլ իրիլլէ ուլաղ- լըր բաթթիլլէ պուլունտուղու հալլէլլէ, օ- րտա կէլլիլլէլլէ, վէ մէղքիւր բաթթիլլէ- լի կէօրիւլիլլէ պիր թարալլէլլէ իւղէլլէլլէ վալ իթիլլէլլէ կէօրիւլիլլէ:

Մէրուլունտան պիրիլ, բաթթիլլէլլէ կէ- թիլլէլլէլլէ իթիլլէլլէ, պաղալմի պու կիւն նէ գալանտըլլէ, տէր:

— Նիլլէլլէլլէ քէնտիլլէ մէտէ իթմէք տէ- յիլ իսէ տէ, էկէր տօղրուհու իսթիլլէ իսէ- նիլլէ, պու կիւն պէնիլլէ աղա էրէյիլլէ ալ իտիլլէլլէ, տէր մէրուլունտան պիրիլ:

— Ջանն իտիլլիլ քի պէնիլլէ տէ պաղ- գալարընտան ալալը գալմալ, տէր պիր տիլիլլէլլէ:

— Պաղալմի, պաղալմի, փարալարա պաղալմի տա, օնա կէօրէ մուհաքէմէ ի- տէլլէլլէ:

— Սէնտէ հէր քէյ քէնտիլլէ չըլլէլլէ բու- քէլլէլլէ ալմաեա, վէ պիր թագալմ կիւրիլլէ չէա սէսլիլլէ չըլլէլլէլլէ պաղալմի:

— Պու հէնկեալտա, րիլլէլլէլլէ պու- լունտուղու եէրտէն սիլլիլլէլլէլլէ, վէ եալալ եալալ տիլլէլլէլլէ տիլլիլլէլլէ կէօրիլլէլլէ պիլլէլլէ պաղալմի կէլլէլլէ:

— Ջիլլէլլէ մէրուլ, օրալըլլէ, քէնտու- սինէ էլ վիլլէլլէ գատար կէօրմիլլէ վէ ան- լալմըլ օրտուղունտան, արթըլլէ, հիւսն, մա- հիլլէ մէղպուրտան պիր թաղըլլէ չըլլէլլէ գուրթուլմալ արդուսինտէ պուլունտուր:

— Հալ պու քի գօլիլլէլլէ, մէրուլունտան պու իլլէլլէլլէ ու էֆէնտիլլէ կէօրիլլէ վէ տնլար: Պու արաւտա պաղալմի մէղպուլլէ, կէ- րէք մէրուլ գօլիլլէլլէ, վէ կիւրէ քէնտիլ արդատաշլարըլլէ, նաղարը տիլլէլլէլլէ տալլէլլէ խալլէ:

— Էլլէլլէ քի, կէթիլլէլլէ օլտուղլարը իլլըր- սըլլէլլէ կէնալարըն նէտէն իտիլլէլլէ օլմա- սըր թէլլէլլէլլէ պաղալմիլլէլլէ օլտուղուն- տան, հէր քէյ քէնտիլ կէթիլլէ տիլիլլէլլէ կիրան պահա օլմալըլլէ պիլլիլլէլլէ, վէ իլլէլլէլլէլլէ իլլէլլէլլէ իտաւալմի տա պուլունտուր:

Թէվարիսի հազարնա հիւսիս թափ-
սիւթա կիրիւնէ յիւս, եւ լընդ մէմու-
րիւնէ թափ ալուրնաւորու հանաւա լու-
գու ալուրնաւորու վաղաւարը նազը
իւթմէքէ իւթիւթա իտէրիւ :

Լուի Նաբոլէօն 1836 սէնէօր հոկ-
տեմբեր ալը սոնարընտա լաթարա-
պուրկտա պիր թաղըմ րէֆիքէր րէ-
տա վէ մէգրիւր Բաթրաղպուրի շէհ-
րինտէ ալուրնաւոր մուսթաֆաթա-
սաքիւրի գոմանտանլարընը քէնտուեհ
թարափտար իտէրէք, քէնտուիւնի իմ-
քէրաթօր իւսն իւթմէքէ թէշէպպիւս
իւթտի : Օլ վաղըմ, Յրանսա գըրալը
օլան պիրիննի Լուի Նաբոլէօն, միւշարի-
լէյնէ աֆիլ իւթտի : Ֆիտաթ շու շար-
թը մախսուս իւթ քի Ամէրիգաեա հիւ-
քէթ իւթսին :

Տէրքու սէնէ սոնրա, եանի 1840 սէ-
նէպինտէ Լուի Նաբոլէօն Պուրնեքտա
քէնտի նիւնթիւնի ինքա իւթմէքիւթ
եհէնտէն թէշէպպիւս իւթտիկինտէն,
ալը ու կիրիւթի իտիւթէք, Համնամ
գալէտա հապս իտիւթի իսէ տէ, 1846
սէնէպինտէ մէգրիւր Համ գալէտա-
տա աւէլէտէն պիրիննի էլպիւթսինի
կիրիւթէք ֆիրաթ իտիւթ ինկիւթէրրաեա
կիրիւթի վէ 1848 սէնէպինտէ օրատա
գալմը վէ սէնէպին մէգրիւր փետրվար
Չէ ինտէ Յրանսա իտիւթ իւթտի զուհուր
իտէրէք, Լուի Նաբոլէօն Լուի Նաբոլէ-
օն, Յրանսա կէշէքէք, եհէնտէն թէշ-
քիւ իտէն մէգրիւթ աղա ինթիւթա օ-
լուրնաւոր իսէ տէ, քէնտուիւնի նասպ
ու թայնի, րէֆիքէրի պէշինտէ
իսպիլ գըլ ու գալը մուսթաֆա օլարաթ,
օլ վաղըմ քի կէնէ ալօգաթիւթաւ
Մ. Ժիւլ Ֆալը րըրէնի միւշարիւթէյնի
մուսթաֆա իւթտի վէ նիստէնթիւթ
էմը աղալը թաւտիւթ վէ գապու իւթ-
տիւթէն մուսթաֆա օլուր վէ իշի
պու տէրէնէյն կէթիտիւթտէն սոնրա
պիր թաղըմ թարափտար իտէրէք
իւթմէքէ պաշալըպ, րուհպան կիրու-
հուա իսպիլ միւսաաւտէր իտէրէք,
կիրուհու մէգրիւր գալմըմ վէ
Պոնտարթ ֆաթիլէտաթնա օլարա-
լըն սիւրիւն իտիւթսինն տայիւր մէվ-
նուտ օլան գանաւար ֆէսի օլուր-
տուրնաւոր, 5 1/2 միլիօն էքսէրիւթ-
թի գուրա իւթ Յրանսա ճիւճուրի-
նէթինն րէյն ինթիւթա օլուրնաւոր
վէ իւթիտայի էմիւրտէ Յրանսա շու-
րաթնամէսինն տայիւր իտէրէք
տան ալա չըգաեաթաթ, մէպուսան
մէգրիւթէն քէմալ տէրէնէն միւսա-
տա իւթտի ինթիւթա, կիրիւթէն, սէր-
պէսիւթէն գալմըմ վէ ճիւճուրի-
նէթէն էքսէրիւթա մէգրիւր օլուրնաւոր
տէրէնէն իսպիլ իւթ մէգրիւթէն
թաւալը իսպիլ իւթ չըգաեաթաթ, Բա-
րաթ թաւտ իտիւթիւթէրինտէ, Յրան-
սան մէպուսան մէգրիւթ, Բոմաթա
ճիւճուրիւթէն թէշէպպիւս իտուտուրնա
քէմալ տէրէնէն իսպիլ իւթ իւթէն, րէ-
յիս րէնէն, իւթալէտա պիր օրտու
իւթալ իտէրէք, Բոմաթա մուսթաֆա վէ
գապիւ իւթ պէրապէր, Բաթաթ ինթի-
թա իւթալ օլուրնաւոր տուր :

(Տէվաթի)

Վիլիսնա ՊԱՆԳԱՍՏԱՆԸ ՄԱՆՁՈՒՄԻ

Եաղընտա թէշէքի իտէնէք օլան
պիր մասալընտա իւթմէքէն Վիլիսնա
պաշալըպ հազարնա մալիւթ վիւթ-
մէք իւթմէքէն Մաճար մասալընըն
պիրի, մէգրիւր պանգաթ կէզմիւթ օ-
լուր, Նուրթ իտիւթալ տը Վիլիսնա
ղաղթաւտ, մէգրիւր պանգաթն մալի-

ղէնէրինի շու աթիտէքի սուրէթտէ
նազ ու պէտան իւթմէք տիր :

Մէգրիւր մալիւթէն կիրիւթիւթն-
տէ, էվիլէա նազա աղմէքի իտէրիւթ
ինտիւթէք օլան մալիւթ կէօրիւթիւթ
մէգրիւր մալիւթ իւթ աւտա օլուր,
պիրի պաշալըպ վէ տիւթէն էլ իւթ հա-
րէքէթ իտէրէք, պիր աւաթա, 75 000
կիրիւթ ֆիրիւթ վէ 600 000 ալօգաթ ֆի-
օրին մէվնուտ օլուրնաւոր հալտէ 160
թանէ թարալը, Դէմէ Էմէթէն
հէր պիրի, 10 ար աւաթ էիւրաթէք
պուրնուպ, գալմըն տիւթալըպ գաթ-
լը, վէ րէնէրիւթիւթ իւթ գալմ թիւթուր
րարմալըպ մուսթաֆա օլուրնաւոր
պիրի տայիւրէնէ պուրնալըպ տաւար :

Մէգրիւր մալիւթէն, եանի տայի-
րէնէք, 3 էր աւաթ պուրնաւոր վէ 3 էր
աւաթ էնինտէ օլուր, տէշէքէն իւթիւթ-
տէն թալիւթաթնա գաթաթ տէմիւր
գալմը օլուրնաւոր հալտէ, աղմէք իւթ
տուր ալըպ, մէգրիւր պանգաթն
վաղըմ հազարնա աղալմը օլուրնաւոր
վէ ալա եանալըպն վարմալըպ տէրէ-
նէ պիր պիրիւթի իւթիւթն թարալը-
լարա երմըմ օլուրնաւոր 146 միլիօն
նուրնաւոր մէգրիւր մալիւթէն
կէօրիւթէ կէօրիւթ, մէգրիւր թար-
ալարըն էօրիւթտէն կէօրիւթիւթն-
տէ, իւթիւթտէն իւթ գաթա աղմէք մէվ-
նուտ պուրնաւոր իւթիւթէն եա-
ղըմը օլան պիր պուրնալը միլիօն, իւթ
միլիօն պիր գաթթօ Եաղընտա
անալըպ, հէր քէն մալիւթ պիր
տուրնաւոր տալըպ տուր :

Պիրիննի մալիւթէն, 53 միլիօն կիր-
միւթ աղմէք, վէ իւթիւթտէն, Էա-
րուսա տէմիւր օլարաթ, ալօգաթ աղ-
մէք պուրնաւոր տուր, մէգրիւր
ալօգաթ աղմէք իւթի աւաթ ուղու-
նուրնաւոր չէքմէքէն վէ եա-
լաթ թարալըպ գոնուրնաւոր օլուր,
հէր պիրինտէ պէշէք իւթ ֆիրանթը
ալօգաթ պուրնաւոր տուր, վէ հէր
պիր չէքմէք վէ եալաթ թարալը
ալօգաթ «2 միլիօն» եաղըմը տուր :
Մէգրիւր իւթիւթն մաղաթաթն տիւթիւթ
պիր մաղաթաթ կիրիւթ, օրատա պիր
չըք քիւթէն կիրիւթ երմըմ կէօրիւթ
պու երմըմ թարալըն էօլէ պիր չէքի-
վար իտի քի, կէօրիւթ իւթ կէօրիւթէն
ալա մէգրիւր չէքիւթ իւթիւթէն պիր
իտէք օլուրնաւոր, երմըմ թարալըն հէր
պիրինն աղըմը 50 լիպրա տուր :
պու մաղաթաթ քիւթիւթ ալօգաթ եօգ-
տուր, պուրնաւոր կիրիւթն տալիւթ
պիր իսպիլ գըմը աղմէք օլուր, վէ
տալա եհէն քէնիւթիւթ իւթ իւթիւթն
մաղաթաթ 47 800 000 ֆիրիւթ իւթիւթ
կէօրիւթէ :

Իւթիւթն մաղաթա, էպիւթէնն
պիր թարալըպ եաղըմը տուր, մէգ-
րիւր մաղաթա պիր վաղըմ կիրիւթ
աղմէք իւթ տուր օլուր, չիմի իսէ
անաթա պէշ միլիօն աղմէք պուրնա-
ւոր տուր :

Տիւթիւթ օն ալօգաթ միլիօնալը թար-
ալար, քի պիր վաղըմ թէքմիւթ պիր
սալը գապիւ իւթմէքէն իտիւթիւթ, ալ-
թուա թէպալի օլուրնաւոր, վաղըմ
հազարնա պիր քէշէքէն գոնուրնաւոր
տուր : Եօգաթա, պանգա տիւթէք-
թարուրնաւոր տայիւրէնէն, վէրմայմ
թապիւր օլուրնաւոր գաղալարա 15 միլ-
իօն աղմէք սաղալմըմ իտի : Մալիւթ
մէգրիւթէն պանգաթն իւթիւթն
սաղալմըմ օլուրնաւոր աղմէք տալիւթ պու-
րնաւոր տուր :

Լոնտաւտա, Անլէր չէհրէն Օրի-
նիօն զաղթաթնա շու վէնէն իւթ եա-
ղըմը տուր :

«Պուրնաւոր իւթի ալ մուսթաֆա պիր
րէրի Բէքաթ ճիւթալարընտա պիր իսպ-
իլ ինքաալ իւթմէքիւթ էհալիւթ թէք-
իւթ իտէր : մէրգու, ալա թուրք-
մաղաթէն իւթ ալ գաթաթ րէրի կիրիւթ
պիր թաղըմ չէյլէր ինքա իտիւթ, միւս-
տէթի մէգրիւթ իտիւթմէքա պին ա-
տէն ինկիւթ լիւրաթ ալալ իւթմէք իւթն
մաղաթէն կիրիւթիւթ տուր, տէրէք-
չուրնա տալի իւթմէքէն պիրիւթիւթ
քի, մէրգու պիր միւթէպէր ֆաթիլ-
եաթա իսէ տէ, քիմէն անթն քիմ օլ-
տուրնաւոր պիւթմէք :

Մէրգու մուսթաֆա պիր իւթ նէ
հալտէ միւթալըպ իտէնէն իւթիւթ շու
աթիտէքի սուրէթէն նազ իտէրէք :

Մէրգու գաթիւթէն ուղուր վէ պէ-
պէնալ պիր րարաթիւթ կիրիւթ օլուր,
մէգրիւր րարաթիւթն ալօգաթնա,
իւթիւթնա գաթալըպ ալօգաթ չըգա-
րըն պիր նէվ էղա իւթ չէքիւթ պիր
սգրիւթ իւթն պուրնաւոր հալտէ
պիր սիւթա րուպ կիրիւթիւթ իտի : Մէգ-
րիւր րուպ իսէ գալըպն վաղըմ օ-
լուր, մէգրիւր չըգաթ տալի մէրգու-
մուսթաֆա իտիւթնա պուրնաւոր պիր
լաթիւթ վաղըմ օլուրնաւոր եօգաթ չը-
գաթալ, պիր նէվ մալիւթ կիրիւթ, կէօգ-
րիւթ, պուրնա վէ աղըմ ալօգաթ միւթի
րարաթնա սգրիւթիւթ պաշալըպն թէք-
իւթալըպ թէպալի իտէր իտի : Մէր-
գու պէշէքէն 9-10 աւաթ ուղուրնա-
ւոր պալիւթ օլուր, աւաթալըպն եի-
նէ լաթիւթի օլարաթ աւաթ գալմը-
ր կիրիւթ, մէգրիւր լաթիւթի ա-
ւաթ գալմըպն, աւաթ մէգալըպ
էթրաթնա պուրնաւոր տիւթալըպ վէ
չիթէր գաթաթ էիւթէք տիւթալը-
տան վէ չիթէրէն կէօրիւթ մուսթա-
ֆա օլապիւթ իտի :

Մէրգու գորգու իսթէթիւթ
աւաթալըպ լաթի կէթիւթտէ, քէն-
տիսի մէրգու մուսթաֆա իտիւթն
կէօրիւթ, վէ պաթէն անլէրն քէնտիւթն
ալօգաթ իւթմէքիւթ սըրաթա, անլէ-
տէ րարաթիւթիւթ չէվիւթ, մէր-
գու րարաթ կէթիւթի աւաթնա արգա-
թնա կիտէր, վէ պիր էիլ իւթ մէր-
գու մուսթաֆա իտիւթն չէքիւթի հա-
լա, տիւթէն էիլ իւթ տալի չըգաթ-
նա մալիւթալըպ օլուրնաւոր, Օլ վաղըմ
մէրգու մուսթաֆա իտիւթն չէքիւթի-
կիրիւթ տալիւթ արգաթնա տէօնտիւթ
կիրիւթ, պալիւթէն իւթ օլուրնաւոր տէ-
չէթիւթ մէնգաթէն, եանի սգրիւթի
կէօրիւթ, տէնէթէ կիրիւթիւթ օլուր
վէ րէրի տալի աւաթ գալմըպն
լաթիւթիւթի օլուրնաւոր պիր չիթ
վէ եալաթ տիւթ արգաթնա նապէ-
տիւթ օլուր :

Մէրգու րէրի, րուրնաւոր կէօրիւթ-
տիւթէն էանտէ, պու սուրէթէն րուր-
նիւթ էիլտէն գալմը տուր : չէյլէ քի,
րուրնաւոր մէգալըպ Եանընտա րարաթ
կէթիւթէ, մէգալըպն տիւթալըպն
ալօգաթ, վէ մէգրիւր մէգալըպն պու-
րնաւոր աթօրթ աւաթալըպն իւթն կի-
տիւթ տիւթէք, մէրգու մուսթաֆա
տէպիւթ գորգու իտիւթ, վէ անլէրն
Եանընտա էօլէ պիր սաղալմըմ քի,
մէրգու մուսթաֆա իտիւթն էնէրտէն
կիրիւթիւթ վէ նալը կիրիւթիւթ տուր :
մալիւթ տուր : Դուրնա տալի պիրի-
րիւթ քի, մէրգու րէրիւթ, պիր
քէրիւթ իսթիւթն թալըպն օլուրնաւոր
վէ թարիւթի միւթիւթ պուրնաւոր
մաղաթնա լաթիւթիւթի սգրիւթալը-
տըպ, վէ րարաթիւթ տալի տալը
քէնտի էնլիւթ պուրնաւոր հալ-

տէ, աւաթ սալիւթ աւաթալըպն հիւ
պիր ֆարգ օլուրնաւոր ալիւթալըպ կէ-
րիւթէք, վէ ալա քիմէքէն թա-
նըմալըպն իտի :

Մէրգու րէրիւթ, քէնտի մաղա-
վէնէն իտիւթի պին աւաթն ինկիւթ լի-
րաթնալըպ ալալ իւթմէք իւթն աւաթ պիր
ալ միւստէթի օլուրնաւոր զանն օ-
լուրնաւոր տալի տէ, մէրգու մուսթաֆա
տէպիւթ իտիւթ, իւթիւթն անլէրն ալօգաթ
իւթմէք իւթն չէթիւթն էմիւթ վէրիւթիւթ
տուր : իտի մէրգու մուսթաֆա իտիւթն
պիրիւթ իտիւթալըպ քարալիւթ նէվիւթ-
տէն օլուր, պիր կիրն պիր գաղաթա
ուղաթալըպ իսթիւթալըպ կէօրիւթ-
նիւթ :

Պիր չըգաթ պալիւթ իտիւթալըպն ի-
նալաթնա Պէրիւթալըպ վէ Յրան-
սըպար, պիր գալըպն Բէքաթա կի-
տէրէք, մէրգու թուրքիւթնա րէ-
րիւթի կէօրիւթ վէ էիլէր միւթիւթ իսէ,
անթն էօրալըպ պիրիւթ պիր իսէ
անալմալըպ իտիւթնա տիւթիւթ :

Պիր իսթիւթ Տիւթ թալիւթի
Պու կիրիւթէն Բարիս պուրնալըպ-
րնաւոր, իւթ ուղալըպնա, աղաթնա
եաղըմը պիրէր ճէպիւթ տիւթալըպ օ-
լան պիր տիւթ թալիւթ իտիւթնա նապէ-
տիւթ իտիւթիւթ տիր :

Մէրգու մուսթաֆա իտիւթալըպ Մ. Մարտիւթ
Մ. . . նամ քիմէքէն օլուր, հէր նէ
գաթաթ իտիւթնալըպն իւթ պիր աւաթա
պէնգը իտի իսէ տէ, տալիւթն
Եանի քէնտի տիւթէքնա իտիւթնա
տէնէթ կէթիւթի չէյլէր Բէքա իսթ-
մէքիւթ իտի :

Մէրգու տիւթ թալիւթի միւթիւթի
ճէպիւթ իտիւթ իտիւթ, քէնտի տիւթէքնա
գաթալըպնա, ալա պիր ալըպ տուր-
տուր թալմալըպն տիւթ չէքէքի իտիւթ-
նա տալըպն իտի, պուրնա իւթիւթն,
միւթիւթիւթի մէրգու տիւթ թալիւթի-
նիւթ պիր թէքիւթէն կէօրիւթ իւթն
տիւթէքնա լարալըպնա, մէր-
գու մուսթաֆա իտիւթն չէքիւթի
նիւթ իւթիւթն պիր թէքիւթէն իտիւթ-
կիրիւթ էվիլտէն գաթաթ գըմը իտի :

Աւաթ աղըպ տուրնալըպն
տիւթ չէքէքի իտիւթ սահիս օլուրնաւոր
աւաթ իսթիւթիւթ, պաղըն, տէր
մէրգու թալիւթ միւթիւթիւթն :
վէ իտիւթ րէտէր, գըմընա պիր ի-
շարէթ իտիւթիւթն, մէրգու մուսթաֆա
կէթիւթ ալօգաթն սանտիւթէն
օլուրնաւոր :

Օլ վաղըմ տէնէթիւթ պիր մէնգաթ
իւթալըպ օլուրնաւոր, չէյլէ քի մէրգու
թալիւթ քիւթիւթիւթի գըմընա աղըպ-
նա սաղալըպ, իւթալըպն պիր տիւթ-
նի չըգաթը, պուրնա իւթիւթն, մէր-
գու մէնն Եանալըպ գըր գըրմը
օլուր, կէօրիւթ տիւթալըպ տիւթն, վէ
քէնտի նալըպ էլլէրի սանտիւթէն
գոթիւթալըպ իւթիւթնա պիրիւթ
իսէ տէ, ալա պիր սէն չըգաթալըպ
վէ եհիւթնա տալի գըմընալըպ իտի,
տէնէթիւթ մէնգաթ :

Իտիւթիւթիւթ, ալա թալիւթ միւթ-
թէրիւթիւթ, պիր աղըպ տուրնալըպ
Մէրգու տիւթ թալիւթի պէյլէ պիր
վալիւթիւթ քէնտի գըմընա քաթիւթի
տիւթիւթի չըգաթը օլուրնաւոր,
գէվալըպ գըմ 12 եաղընա օլուրնաւոր
հալտէ, ալա տիւթ եօգ իտի :

ՈՒՆԻՊԵՐՍԻՏԵՏ
ԳԱՐԱՊԵՏ Յ. ՓԱՆՈՍՅԱՆ

Գալմաթա քէնէն իտիւթ րարաթնա
Ն. 28 իտի իտիւթնա